

8. mai markering ved Jan Mayen 2016

Starter med flaggheis og honnør til flagget

Kjære Jan Mayen kontingent 2016. Gratulerer med dagen.

Vi er samlet for å markere 8. mai. Det skal vi gjøre gjennom stasjonssjefens tale, kransenedleggelse og salutt

8. mai er frigjøringsdagen etter 2. verdenskrig og Nasjonal veterandag.

Stortinget etablerte Nasjonal veterandag ved eget vedtak 8. mai 1996, og senere forsterket ved nytt vedtak i 2011.

Vi kan i dag merke oss en økt politiske bevisstheten om veteraners betydning for den fred vi så lett tar for gitt.

Omkring år 1800 skrev militærteoretikeren og generalen Carl Von Clausewitz at;

«Krigen er intet annet enn en fortsettelse av de politiske forbindelsene iblandet andre midler».

I et demokrati står fortsatt denne sammenhengen ved lag, selv over 100 år etter at den ble skrevet.

I en politisk bevissthet er det også viktig å erkjenne og anerkjenne de belastninger som soldater utsettes for når de kalles til tjeneste for landet.

Forsvarssjefen etablerte i 2008 Frigjøringsdagen og Nasjonal veterandag som Forsvarets 7. saluttdag.

Veteranbegrepet dekker militær tjeneste for Norge, i dag gjennom internasjonale operasjoner og FN operasjoner, men

også tjeneste tilbake til tiden etter 2. verdenskrig med Norske styrker i Tysklandsbrigaden.

Dagen markeres over hele landet for å anerkjenne og ivareta de som har risikert liv og helse og tatt belastninger til beste for folk og land.

I dag vil Kong Harald den V dekorere 15 soldater i en seremoni på Akershus Festning.

Her får åtte av de femten landets høyeste utmerkelse for deres ekstraordinære innsats.

I år markerer vi også 70 år siden Heimevernet ble etablert. Heimevernet er på mange vis en arv fra MILORG som er kjent for sin motstandskamp under 2 verdenskrig.

Frigjøringen i 1945 er særdeles viktig for den Norske nasjonen.

Heri en bevissthet om betydningen av forsvarspolitikken og dens innretning for sikkerhetspolitikken med medlemskapet i NATO fra 1949.

Ved å tenke tilbake på de offer og lidelser som krigen bar med seg vil Kong Haakon den VIIIs motto «Alt for Norge» sitte dypt i de som opplevde fem år med okkupasjon.

«Alt for Norge» betyr meget for de soldater som har risikert liv og helse i omkring 100 militære operasjoner gjennom 71 år siden slutten på 2. verdenskrig.

Soldaters bidrag og offer for en bedre fred, også for andre nasjoner og folk, kan på mange vis sammenfattes i uttrykket

«du skal ikke så inderlig vel tåle den urett som ikke rammer deg selv»

Urett har også barn og barnebarn av våre soldater følt, selv i mange tiår etter at krigen var over i Norge.

Det er fortsatt spørsmål og manglende svar som preger mange sinn.

Den bedre fred og den gode tilgivelse og forsoning krever de fyllestgjørende svar, men også ivaretakelse og anerkjennelse.

For den Norske stat og Forsvaret er det viktig at veteranene og deres pårørende føler seg ivaretatt og anerkjent.

Anerkjennelse fra den Norske stat gir følelse heder og verdighet, men viktig er også den mellommenneskelige anerkjennelsen.

Av den grunn er det for oss, som en liten avdeling i Forsvaret, viktig med en veteran og frigjøringsmarkering her på Jan Mayen.

Det er også viktig at samfunnet gis mer kunnskap om den innsatsen norske soldater har gjort og gjør utenfor landets grenser, samt den samfunnsverdien det representerer.

Jan Mayen har en egen militær historie fra krigsdagene som jeg skal komme tilbake til senere i dag.

Dikteren Nordal Grieg var her på Jan Mayen i 1942.

Han skriver i diktet «Til ungdommen», fra 1936, om dualiteten ved kampen for det en setter høyest: «Her er ditt vern mot vold, her er ditt sverd: troen på livet vårt, menneskets verd.»

Vi markerer frigjørings og veterandagen og hedrer våre veteraner med en symbolsk kransenedleggelse og ett minutts stillhet.

Med Anerkjennelse og Respekt

Krans legges ned ved flaggstangas fot

Salutt

Takk til fremmøtte